

Odgovor na Žalbu Rajka Nedića odgovornog urednika štampanog medija Kurir Komisiji Saveta za štampu povodom teksta saopštenja United Grupe: Kurir pokušao neistinama da “popravi” stanje u Telekom, koje je objavljeno dana 23.07.2020. godine na N1 portalu

Redakcija N1 portala ovim putem odgovara na žalbu koju je Komisiji Saveta za štampu dana 29.07.2020. godine podneo Rajko Nedić, odgovorni urednik Kurira povodom teksta saopštenja Junajted grupe: Kurir pokušao neistinama da “popravi” stanje u Telekomu, koje je objavljeno dana 23.07.2020. godine na N1 portalu, putem linka: rs.n1info.com/Vesti/a623250/Da-bi-objavili-uspehe-United-Grupe-iz-Kurira-pokusali-da-ucenjuju.html, a kojom se tvrdi da je N1 portal navodno povredio odredbe Poglavlja V, tačke 3 Kodeksa novinara Srbije, koje propisuju sledeće: “Prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako je njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.”

Pre svega, Redakcija N1 ovim putem ukazuje Komisiji Saveta za štampu da iz same žalbe nije najjasnije na koji je način N1 povredio odredbe Poglavlja V tačka 3) Kodeksa, odnosno koje je to konkretnе informacije N1 prećutao a koje su značajne za kreiranje stava javnosti o konkretnom događaju. Podnositelj žalbe generično tvrdi da je N1 objavljajući pomenuto saopštenje svog vlasnika, kompanije Junajted grupe, nije preneo “ni reč” iz teksta za koji ih njihov vlasnik optužuje, čime je prekršio pomenutu odredbu. Budući da podnositelj žalbe ne navodi konkretno koje su to informacije prećutane, Redakcija N1 smatra da žalba ne ispunjava kriterijume propisane članom 3 Poslovnika o radu Komisije za žalbe, te predlaže Komisiji da žalbu odbaci.

Opreza radi, ukazujemo da N1 nije ni imao bilo kakvu obavezu da prenese bilo koju reč iz teksta Kurira, (koji inače obiluje neistinama i prećutkivanjem i iskrivljavanjem činjenica o čemu će biti reči u nastavku teksta), pa ni sam tekst objavljen u Kuriru, jer se saopštenje, što je vidljivo iz njegove sadržine, primarno odnosi na postupak Kurira koji je propustio da integralno objavi odgovore Junajted grupe i javnost upozna sa delovima odgovora koji su prećutani. Ti delovi odgovora upravo mogu značajno da utiču na percepciju javnosti o poslovanju Junajted grupe, kao što su investicije u kupovinu akcija u Junajted grupi od strane globalno poznatih investitora i insistiranje na tome da je Junajted grupa privatna kompanija koja mora da zadovolji stroge kriterijume da bi u nju bilo investirano, a pogotovo kada se radi o globalno poznatim investitorima (poput BC Partners ali i EBRD-a kao manjinskog vlasnika). Zbog toga, radi prenošenja saopštenja koje govori o tom propustu Kurira da objavi značajne delove odgovora, nije ni bilo neophodno prenosi “reči” iz spornog teksta, ni sam tekst.

Dalje, u objavljivanju saopštenja, N1 je u potpunosti postupio u skladu sa odredbama Kodeksa novinara Srbije koje daju uputstva kako bi trebalo objaviti saopštenje, odnosno jasno je navela da se radi o saopštenju Junajted grupe, koje je adekvatno obeleženo i ne može ni na koji način da dovede javnost u zabludu u odnosu na njegov karakter, budući da je jasno označeno na više mesta kao saopštenje, i budući da novinari N1 nisu potpisivali tekst u kojem je saopštenje objavljeno. Dalje, tekst samog saopštenja je Redakcija N1 objavila integralno, a redakcijskom obradom nisu izmenjene činjenice i kontekst, te smisao saopštenja. Pored toga, činjenica je da Kurir nije integralno objavio odgovore na pitanja Junajted grupe, što potvrđuje i sam podnositelj žalbe, a vidljivo je i običnim upoređivanjem dve verzije odgovora. Dalje, Junajted grupa u saopštenju daje integralne odgovore koji mogu kao takvi biti

značajni za formiranje potpune slike javnosti o poslovanju UG koja nije mogla da se formira "krnjim" odgovorima koje je Kurir prethodno objavio i stavio u negativni kontekst. Takođe, ni sam sadržaj saopštenja nije sporan iz aspekta usklađenosti sa zahtevima Kodeksa, budući da ne sadrži informacije čije je objavljivanje zabranjeno Kodeksom.

Pritom, bitno je objasniti i način kako je Kurir objavio i te krnje odgovore UG koji značajno menjaju njihov smisao. Naime, u štampanom mediju Kurir su odgovori UG izdvojeni u posebnu celinu na kraju teksta koji o Telekom-u Srbije govori isključivo u pozitivnom kontekstu, a o UG u isključivo negativnom kontekstu, predstavljajući UG kao svojevrsnog gubitaša, koji beleži negativne poslovne rezultate, a ceo taj kontekst "cementira" prilično sugestivnim pitanjima čiji bi odgovori trebalo da dodatno potvrde tu negativnu sliku koju o UG kreiraju, naslovima i komentarisanjem pitanja, što sve pokazuje da namera Kurira nije bila da čuje i druga strana, nego da i odgovore na pitanja iskoristi za nastavak diskreditujuće kampanje protiv Junajted grupe, N1 i Jugoslava Ćosića, o čemu će detaljnije biti reči u nastavku teksta.

Sam deo teksta gde objavljuje nepotpune odgovore stavlja pod naslov: "JUNAJTED GRUPA: GUBITKE IMAMO ZBOG ULAGANJA", a u online mediju Kurir koji posluje u okviru iste grupacije i u na kojem portalu u okviru istovetnog teksta taj naslov je još sugestivniji: "PRAVDANJE! ŠTA KAŽE JUNAJTED GRUPA: Gubitke imamo zbog ulaganja! POZAJMICE, OBVEZNICE, PORESKI RAJEVI". Pored toga, odgovori UG se i komentarišu na podjednako sugestivan način. U naslovima i u komentarima uz odgovore UG, ti odgovori se tretiraju kao drugorazredni, kao "pravdanje", a potenciraju se i preuvečavaju stvari koje nisu neuobičajene u poslovanju velikih korporacija. Sve ovo ukazuje da druga strana u Kurirovom izveštavanju i nije dobila pravu priliku da se izjasni o navodima Kurira, a i sami odgovori se upotrebljavaju isključivo radi nastavka diskreditujuće kampanje protiv Junajted grupe, N1 i Jugoslava Ćosića, a ne objektivnog izveštavanja javnosti o temi od javnog interesa.

Dokaz:

- Uvid u tekst: "**PRLJAVO: Junajted grupa preko svojih medija napada Telekom zbog njegovog snažnog rasta**", koji je objavljen u štampanom mediju Kurir dana 23.07.2020. godine, deo teksta pod naslovom: "**JUNAJTED GRUPA: GUBITKE IMAMO ZBOG ULAGANJA**", koji je dostavljen uz Žalbu;
- Uvid u tekst "**PRAVDANJE! ŠTA KAŽE JUNAJTED GRUPA: Gubitke imamo zbog ulaganja! POZAJMICE, OBVEZNICE, PORESKI RAJEVI...**", koji je objavljen u onlajn mediju Kurir dana 23.07.2020. godine, dostupno putem sledeg linka: <https://bit.ly/2D8X6Xy>;

Pored toga što je Kurir objavio krnje odgovore na pitanja United Grupe, Kurir je prečutao i iskrivio odgovore na pitanja koje je ispred N1 dao Jugoslav Ćosić. Trebalo bi istaći i to da su pitanja Kurira upućena N1 takođe bila sugestivna i iz njih se vidi da prava namera Kurira nije bila da objektivno obradi temu od javnog interesa nego da N1 i Junajted grupu predstavi isključivo u negativnom kontekstu, što je vidljivo i po naslovima, opremi i kompletnoj sadržini teksta koji je objavljen u Kuriru. Novinarka Kurira Ivana Kljajić je N1 uputila sledeća pitanja: **1. Na osnovu analize vaših priloga i tekstova o Telekomu Srbija upadljivo je da ova kompanije ni u jednom nije prikazana u pozitivnom kontekstu. Zašto je to**

tako?; Da li postoje pritisci vaših vlasnika da pišete negativno o kompaniji Telekom Srbija?. Kurir je u svom uobičajenom maniru objavio samo mali deo odgovora, a iste komentarisa na način da im je u potpunosti iskrivio značenje, i opet i te krne odgovore iskoristio da bi napadao N1, Junajted grupu i Jugoslava Čosića lično. U nastavku su pitanja i odgovori koji je na pitanja dao Jugoslav Čosić:

Pitanje	Odgovor Jugoslava Čosića u ime N1
Na osnovu analize vaših priloga i tekstova o Telekomu Srbija upadljivo je da ova kompanije ni u jednom nije prikazana u pozitivnom kontekstu. Zašto je to tako?	<p>O kompaniji Telekom govore činjenice i eksperti. Činjenice su vrlo jasne: Telekom Srbija posluje netransparentno iako je u većinskom vlasništvu države i ima vrlo jasne obaveze prema svojim akcionarima koje ne poštuje. Kao većinski državno preduzeće ima i obavezu da o svom poslovanju transparentno informiše gradjane Srbije.</p> <p>Prema rečima Jelisavete Vasilić, članice vladinog saveta za borbu protiv korupcije, čak ni vlada koja ima zakonsku obavezu da kontroliše rad Telekoma i da poslednju reč o poslovnim odlukama, ne zna šta se dogadja u Telekomu niti daje saglasnost na poslovne odluke što joj je zakonska obaveza.</p> <p>Prema oceni eksperata ,Telekom Srbija je u netransparentnom procesu poslovanja, bez znanja svojih akcionara bitno smanjio kapital kompanije. To nije ocean N1. Negativnu sliku o poslovanju Telekoma Srbije ne stvara dakle N1, već rezultati i činjenice koji govore sami za sebe i nije ih moguće sakriti.</p>
Da li postoje pritisci vaših vlasnika da pišete negativno o kompaniji Telekom Srbija?	<p>N1 smatra da ima bezuslovnu obavezu da se bavi poslovanjem svih javnih i kompanija koje su u vlasništvu države. To smo u nedavnom odgovoru na Telekomovu optužbu da je N1 samo servis investitora u ratu sa Telekomom, i saopštili. I to se neće menjati.</p> <p>Kurir, kao nacionalni dnevnik, umesto da se ozbiljno bavi načinom i rezultatima rada Telekoma, bavi se na žalost televizijom N1, koja nije finansirana iz sredstava građana Srbije i to iz pozicije potpuno jasnog konflikta interesa. Kurir se bavi televizijom N1 a ne Telekomom Srbije jer od Telekoma ostvaruje ogromna finansijska sredstva.</p> <p>N1 je, za razliku od Kurira i tekstova o Junajted Grupi, u svakoj prilici u kojoj se bavio poslovanjem Telekoma, šansu za drugu stranu priče davao Telekomu. O tome postoje jasni tragovi. Na isti način takva šansa je otvorena i u Insajderovom serijalu o medijima,</p>

koji je emitovan na TV N1.

Kurir je krvne odgovore objavio u uokvirenem tekstu u okviru teksta "**PRLJAVO: Junajted grupa preko svojih medija napada Telekom zbog njegovog snažnog rasta**", pod naslovom: "**Jugoslav Ćosić glumi profesionalnost, a izbegava odgovore**", a u onlajn mediju Kurir isti tekst je objavljen sa nadnaslovom "Dupli aršini" i naslovom: "**LICEMERJE PROGRAMSKOG DIREKTORA N1: Jugoslav Ćosić glumi profesionalnost, a izbegava odgovore**" (objavljeno dana 23.07.2020. godine na internet portalu Kurir, na sledećem linku: <https://bit.ly/3grFwwb>). Odgovori N1 se tretiraju kao "dupli aršini" i "izbegavanje odgovora na pitanja", kao "licemerje", a Jugoslav Ćosić se predstavlja kao neko ko je neprofesionalan, što je dodatni pokazatelj namere Kurira da nastavi diskreditujuću kampanju.

Dokaz:

- Uvid u tekst koji objavljen u dnevnim novinama Kurir 23.07.2020. godine pod naslovom: "**PRLJAVO: Junajted grupa preko svojih medija napada Telekom zbog njegovog snažnog rasta**", deo teksta pod naslovom: "**Jugoslav Ćosić glumi profesionalnost, a izbegava odgovore**";
- Uvid u tekst koji je objavljen u onlajn mediju Kurir 23.07.2020. godine pod naslovom: "**LICEMERJE PROGRAMSKOG DIREKTORA N1: Jugoslav Ćosić glumi profesionalnost, a izbegava odgovore**", dostupan putem sledećeg linka: <https://bit.ly/3grFwwb>;
- Upoređivanje odgovora koje je dao Jugoslav Ćosić sa delovima odgovora koje je objavio Kurir u dva gore navedena teksta;

Nažalost, ovakav način iskrivljavanja i prečutkivanja relevantnih činjenica zarad vođenja dugotrajne diskreditujuće kampanje, predstavlja manir izveštavanja Kurira. Kurir godinama unazad u velikom obimu i kontinuirano krši odredbe Kodeksa, a po nalazima samog Saveta za štampu, se nalazi na samom vrhu liste štampanih medija po broju tekstova kojim je prekršen Kodeks. Tako je po nalazima monitoring izveštaja Saveta za štampu Kurir u periodu od marta do decembra 2016. godine po broju objavljenih naslova kojima je prekršen Kodeks bio na 3. poziciji (od 8 medija u monitoringu), a tu "visoku" poziciju zadržao i u 2017. i 2018. godini. Poslednji dostupan monitoring-izveštaj za period jul-decembar 2019. godine pokazuje da se u poređenju sa prethodnim godinama Kurir "popeo" na drugo mesto sa 1106 naslova tekstova kojima je prekršen Kodeks (od ukupno 5057).

Dokaz:

- Rezultati monitoringa kršenja Kodeksa novinara Srbije u periodu 2016-2019. godina, dostupni na internet stranici Saveta za štampu;

Uzimajući ove podatke u obzir, postavlja se pitanje da li novinari, urednici pa i sami mediji pod nazivom Kurir koji su odgovorni za nekoliko hiljada prekršaja Kodeksa, i to samo u prethodne 4 godine, mogu uopšte da računaju na zaštitu tog dokumenta.

Na kraju, Redakcija N1 smatra da je podnošenje ove žalbe zapravo pokušaj zloupotrebe Kodeksa i instrumentalizacije Komisije Saveta za štampu, a koje služi samo da bi Kurir nastavio višemesečnu diskreditujuću kampanju protiv N1, Junajted Grupe i Jugoslava Čosića. U prilog tome govore i nedavni tekst koji je Kurir objavio prejudicirajući da je N1 prekršio Kodeks, a ne sačekavši čak ni odluku Saveta za štampu, čime dovoljno pokazuje koliko poštije Kodeks i telo koje je nadležno za njegovu primenu.

Dokaz:

- Uvid u tekst koji je objavljen u štampanom mediju Kurir dana 30.07.2020. godine pod naslovom: "**KRŠENJE KODEKSA: Kurir se žalio na N1 Savetu za štampu**";
- Uvid u tekst koji je objavljen u onlajn mediju Kurir dana 30.07.2020. godine pod naslovom: "**KRŠENJE KODEKSA: Kurir se žalio na N1 Savetu za štampu**", dostupan putem sledećeg linka: <https://bit.ly/33C10mD>;

Redakcija N1 smatra da objavljivanjem saopštenja nisu prečutane bilo kakve relevantne činjenice, niti su objavljene činjenice na bilo koji način mogле da budu iskrivljene i lažno predstavljene, postojao je interes javnosti da bude u potpunosti informisana i o onim činjenicama koje je Kurir prečutao, a sam način objavljivanja saopštenja i sama sadržina saopštenja su u potpunosti u skladu sa pravilima Kodeksa. Pored toga Redakcija N1 smatra da je podnošenje žalbe pokušaj zloupotrebe i instrumentalizacije Kodeksa i Komisije za žalbu Saveta za štampu, a sve radi nastavka diskreditujuće kampanje protiv N1, Junajted grupe i Jugoslava Čosića.

Imajući sve to u vidu, Redakcija N1 predlaže Komisiji Saveta za žalbe da, ako prethodno ne odbaci žalbu zbog toga što ne sadrži sve elemente propisane članom 3 Poslovnika o radu Komisije za žalbe Saveta za štampu, istu odbije kao neosnovanu.

U Beogradu dana 05.08.2020. godine

N1